

Predikan påskdagen Uppsala domkyrka 9 april 2023

Johannesserien

Det fanns bara en väg in i Jesu grav men det finns flera ingångar in i Kristi uppståndelse. De visar oss Maria från Magdala, Simon Petrus och Johannes, den lärjunge som Jesus älskade. De närmar sig påskens glädje på tre olika sätt. Alla tre portarna står på vid gavel också för oss.

Evangelisten Johannes får personifiera den första ingången. Vi möter honom när han andfådd kommer fram till den öppna graven. Där stannar han upp och lutar sig in mot mysteriet. När han har hämtat andan går han också in i graven. Och han såg och trodde.

Johannes sätt att närma sig uppståndelsens verklighet kan beskrivas med ett grekiskt ord som den tidigare biskopen i Linköping, Martin Lönnebo, gärna använder när han berättar om radbandet Frälsarkransen. Han talar om *theoria*. De ordet beskriver ett skådande av Gud som omformar oss genom att påverka oss på djupet. Med ett latinskt ord brukar vi benämna ett sådant skådande som kontemplation.

Vi kan använda den ingången in i Kristi uppståndelse. När vi hör påskens musik och körsång, när vi firar liturgin och får känna smaken av bröd och vin, får också vi stanna upp, hämta andan, titta in och begrunda det vi ser, hör och smakar. I ett sådant skådande, en sådan kontemplation, väcks också vår tro, även om vi inte alltid förstår det. Det vi ser, hör och äter kommer in i oss och gör något med oss. Därför är vi inte riktigt desamma som vi var när vi går hem igen. Vi har också sett och vi tror.

Aposteln Petrus får representera den andra ingången som vi också kan använda när vi går in i Kristi uppståndelse. Även Petrus förhållningssätt kan beskrivas med ett grekiskt ord: *diakonia*. Det betyder tjänst eller omsorg. Petrus handlingskraft gör det motiverat att låta honom företräda den ingången på påskdagens morgon.

Petrus stannar inte upp när han kommer fram till graven. Han går direkt in i dödens kammare. Han vet inte vad som kommer att möta honom där inne i mörkret men han vågar gå in ändå. Väl inne i graven gör Petrus en saklig analys av läget. Här konstaterar var och hur bindlarna och duken är placerade. Den informationen kan hjälpa honom att avgöra hur han ska agera härnäst.

Är kroppen bortrövad kommer Petrus att ingripa eftersom också den som är dömd till döden, misshandlad, föraktad och övergiven har rätt till den omsorg som en respektfull begravning är ett exempel på.

Vi kan också närma oss uppståndelsens verklighet genom handling. Vi kan alla konstatera att mycket som händer i världen inte alls ligger i linje med Jesu undervisning. Många människor får inte sina grundläggande behov tillgodosedda. Medeltemperaturen på jorden stiger i en alarmerande hastighet på grund av vår girighet och överkonsumtion. Både i vårt närområde och i andra länder misshandlas och dödas människor i krig och konflikter.

När vi mitt i mörkret agerar som om livet, mot alla odds, kan besegra döden eftersom Kristus har uppstått från de döda går vi in i hans uppståndelse genom samma port som Petrus använde. Vi kan upptäcka mer av uppståndelsens verklighet när vi vågar stanna kvar hos en

människa som lider även om vi känner oss obehagliga till mods, när vi vågar försöka rädda livet på jorden även om det redan verkar vara för sent och när vi vågar rusta för fred också i krigstider.

Maria från Magdala får illustrera den tredje ingången i Kristi uppståndelse. Också hennes portal har ett grekiskt ord som överskrift: *homilia*. Några av oss känner igen det ordet från vår homiletik, vår undervisning i läran om predikan eller predikokonst. I grunden betyder ordet gemenskap, umgänge eller samtal.

Maria från Magdalas ingång i Kristi uppståndelse utmärks av samtal, umgänge, gemenskap och dessutom, inneslutet i detta, förkunnelse, predikan. Jesus sänder Maria för att berätta för de andra lärjungarna om nästa steg i uppståndelsens skeende. När Maria utforskar uppståndelsens verklighet genom dialogen med Jesus, Petrus, Johannes, sina väninnor och andra människor i hennes närhet förstår hon att uppståndelsen är pågående. Därför finns det alltid mer att säga om den.

Vi får också använda samtal och gemenskap som en ingång in i Kristi uppståndelse. Det som har hänt är ännu inte färdig-pratat för det har inget slut. Kristus lever och det innebär att han leder oss in i och ut ur ständigt nya situationer. Även vi får genom våra dialoger med Jesus och varandra utforska hur våra frågor, vårt sökande och våra tårar också berörs av kraften i Kristi uppståndelse.

Vem letar du efter? Varför gråter du? De frågorna ställde Jesus till Maria och hon upptäckte Kristi närvaro när hon vände sig om på nytt och därmed kom att svara ur en ny position. Liknande erfarenheter kan vi också göra när vi i samtal och umgänge med Jesus och varandra får tala om de livsfrågor som vi brottas med. Genom sådana dialoger kan vi upptäcka Kristi närvaro i nya situationer och ännu fler sammanhang. Vi får också, precis som Maria från Magdala, bära ut påskens glädje genom att berätta för andra att det som har hänt fortsätter att hända.

Det fanns bara en väg in i Jesu grav men det finns flera ingångar in i Kristi uppståndelse. Alla måste inte använda en och samma entré. Aposteln Petrus, evangelisten Johannes och Maria från Magdala får idag vara portalgestalter som representerar varsin ingång med varsitt grekiskt ord som överskrift. I det verkliga livet var de inte sådana stereotyper. De var levande personer, precis som vi. Var och en av dem kunde växla mellan *theoria* – kontemplation och eftertanke – *diakonia* – tjänst och omsorg – och *homilia* – samtal och umgänge. Det kan var och en av oss också göra när vi går in i påskens glädje och när vi går ut med den.

Karin Johannesson
biskop Uppsala stift